

MŪSU Lietuva

Jornal Lituanos «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 15,00

NR. 677 (25)

SÃO PAULO — BRASIL — 1962 M. LIEPOS MĖN. — JULHO 7 D.

XV METAI

Alžiras sulaukė taikos ir nepriklausomybės

Liepos m. 2 d. Prancūzijos prezidentas De Gaulle vyriausybės vardu paskelbė, kad ALŽIRŲ kraštui yra suteikiama pilna nepriklausomybė.

Su nepriklausomybės pasakelbimu buvo sustabdytos septynerius metus trukusios kovos krašto viduje. Vieni kovojo už krašto išlaisvinimą, kiti, kad Alžiras visiems laikams pasiliktų neatskiriamą Prancūzijos teritorijos dalis.

Alžiras yra šiaurės Afrikoje, kurio teritoriją sudaro 575 tūkstančiai kvadratiniai kilometrai, maždaug toks plotas kaip São Paulo estadas. Tai yra aukštų kalnų ir plokščiakalnių kraštas, pietų dalyje pereinantis į Saharos dykumą. Klimatas į pietus karštesnis ir sausesnis. Aukštumose žiemą kartais sniegas iškrinta. Daugely vietų tenka drėkinti dirbtiniu būdu. Pereinamojo zonoje vyrauja stepės. Rytiniuose kalnuose nemaža miško, kur daugiausia auga kamščio ažuolai, eukaliptai, pušys, kedrai, kadugiai ir kt. Prancūzų valdžioje žemės ūkis ir krašto ekonominis gyvenimas pakilo. Pelkės nusaugytos, sausos vietos drėkinamos, buvo tiesiami geležinkeliai ir auto keliai. Trys ketvirtadaliai gyventojų verčiasi žemės ūkiu. Auginami kviečiai, miežiai, kukurūzai, avižos, rugiai. Vynuogėmis apsodina ma apie du tūkstančius kvadratinį kilometrų. Arabai augina alyvos medelius, vašiu-

figų, citrinų, migdolų, abrikosų ir kt. Stepėse auginama avių, ožkų, galvijų, asilų, ku pranugarių. Randama cinko, geležies rūdos ir kitų metalų. Gyventojų yra virš dešimtis milijonų, kurių daugumas berberai. Pakrančių miestuose daugiausia maurų, yra ir turkų ir iš Sudano atsikėlusiu negru Europiečių yra tik dešimtas procentas.

Prancūzija Alžirą okupavo 1830 metais. 1870 m., prancūzų prūsų karo metu, Alžirija sukilo ir valdžia jau buvo sukilėlių rankose. 1871 m. sukilimas buvo numalšintas. Pirmojo ir antrojo Pasaulinių karų metu gyventojai Prancūzijai buvo lojalūs (L. E.)

Afrikoje visai eilei kolonijų tapus nepriklausomomis valstybėmis, Prancūzijos prezidentas De Gaulle, turįs didelį politinį nuojautimą, pradėjo daryti reikalingus žygius Alžirą nepriklausoma valstybe paversti. Kitos išeitės ne buvo. Šiandien, nors Alžiras yra nepriklausomas, tačiau su Prancūzija palaikys artimus ekonominius bei politinius ryšius.

Nepriklausomybės įgijimas dar ne viskas. Ligi krastais į pastovias ekonomines ir politines vežes, pergyvens nemaža vidaus gyvenime politinių sukrėtimų, tarpusavio kovų. Tai yra kiekvienos stadijos, be pasiruošimo nepriklausomybę gavusios tautos kelias.

Senatoriui Auro Moura de Andrade nepavyko suorganizuoti ministerių kabineto

Liepos 4 d. 18 val. radijo stotys pranešė, kad senatorius Auro Soares Moura de Andrade įteikė respublikos prezidentui laišką, kuriame praneša, kad jam nepavyko suorganizuoti vyriausybės, ministerių kabineto, ir kad atsisako toliau tęsti derybas vyriausybei sudaryti.

Kodėl nepasisekė? Juk senato pirmininkas iš kongreso buvo gavęs pasitikėjimą. Už jį balsavo 222 deputatai ir senatoriai, o opozicijoje nebuvo tik 51.

Partijos naujam ministeriui pirmininkui buvo palikusios laisvas rankas. Turėjo teisės pasirinkti tuos žmones vyriausybėn, kurie jo nuomone tam tikslui tiktų. Nepasisekimo priežastis, neutarimas dėl

kurių kandidatų į ministrus. Senatoriui Auro buvo nepriimtiai prezidento siūlymi kandidatai, o prezidentas nesutiko su kaikuriais senatoriaus numatytais kandidatais. Nesuradus kompromiso senatorius Auro nepramatė kitos išeitės kaip tik atsistatydinti.

Kaip matyti iš spaudos, radijo ir televizijos komentarų, respublikos prezidentas nepritaria parlamentarinei valdymo sistemai. Jo vedama politika siekia gražinti prezidentualizmą, kur prezidentas turi teisę pasirinkti ministrus koki jam patinka.

Kas toliau, trijų dienų laikotarpyje prezidentas pasiūlys naują kandidatą į ministrus pirmininkus, kurį par-

— JAV prezidentas KENNEDY praėjusią savaitę lankėsi Meksikoje. Sostinės gatvėse kaimynės valstybės prezidento pasitikti buvo virš pusantro milijono gyventojų. Nors svarbių politinių sutarčių nepadare, tačiau daug palankumo bei simpatijų įsigijo.

— BRAZILIJ N JAV prezidentas atvyks 30 d. liepos. Užtruks keturias dienas. Lankysis ir São Pauly.

— Šiomis dienomis Prancūzijoje lankėsi Vokietijos ministeris pirmininkas Konrad Adenauer. Su prezidentu De Gaulle tarėsi kaip greičiau Europą suvesti vienybėn, padaryti Europos jungtines valstybes. Pagrindas tai vienybei turėtų būti Prancūzija ir Vokietija. Du didieji Europos politikai svarstė ir būsimos suvienytos Europos formas.

PABALTIJO KOLONIALIZMAS Į JUNGTTINES TAUTAS

Tarptautinė Žmogaus Teisių Lyga jau anksčiau buvo nutarusi iškeiti sovietų vykdomo kolonializmo Baltijos valstybėse klausimą Jungtinių Tautų Organizacijoje. Tai jau įvykdinta birželio mėn 15 d., tą dieną Tarptautinė Žmogaus Teisių Lyga pasiuntė Jungtinių Tautom raštą, drauge prijungdama ir memorandumą apie sovietų kolonializmą Baltijos valstybėse. Visa įteikta Jungtinių Tautų Specialios Septynioliktos Komisijos pirmininkui, Indijos ambasadoriui Chandra S. Jha.

— «Pasaulinis» nusiginklavimo, taikos kongresas liepos 9-14 d.d. kviečiamas Maskvoje. Jis rengiamas grynai komunistinės propagandos tikslais. Pranešama, kad pakviesta kongrese dalyvauti Vokietijos liberalų studentų sąjunga kvietimo nepriėmė ir jos atstovai Maskvon nevyks.

— Vienas Amerikos laivas į Recife atvežė pupelių (feizoną), kurių šiuo metu Brazilijai trūksta.

lamentas atmes, arba patvirtins. Tai jau bus trečias kandidatas. Jet šis būtų atmetas, tuomet ketvirtą kandidatą siūlytų, rinktų pat parlamentas ir šiam nepavykus vyriausybės sudaryti, prezidentas galėtų paleisti parlamentą ir mėnesio laikotarpyje naujus rinkimus skelbti.

Šio numerio leidėjas — ANTANAS ZUPKA

Šios nuotraukos viduryje matome simpatišką jauną vyrą juodais akiniais. Tai darbštus ir energingas Urugvajaus lietuvis ANTANAS ZUPKA. Daugelis sanpauliečių jį atsimena, kai jis lankėsi kartu su Montevideo ekskursantais São Paulyje. Jam labai patiko São Paulo lietuviai, dėl to jis sugalvojo nors šiuo tuo prisidėti prie jų spaudos veikimo. Jis pasirižo išleisti vieną «Mūsų Lietuva» numerį, paaukodamas 300 Urugvajaus pesų, arba 12 tūkstančių kruzeirų. Toks spaudoje talkioinkavimas Antanui Zupkai jau ne pirmas sykis. Jis kartu su savo žmone Onute jau buvo ir Argentinos laikraščio «Laiko» leidėjas.

Mes dėkojame Antanui Zupkai už kilniadvasišką pagalbą, nes jis ir mes gerai suprantame, koks grėsis mūsų lietuvių pavojus, jeigu tik lietuvių spauda sustos gyvavusi. Caro laikais Lietuvos knygnešiai dėjo ant spaudos aukuro net savo gyvybes, buvo tremiami į Sibirą ir sodinami į kalėjimus, bet knygų gabėnimu iš Prūsijos ir platinimu po Lietuvą jie pasiekė sau nevystančios garbės, nes apgynė ir išlaikė žandarų persekiojamą lietuvių ir už tat Lietuva jiems paminklus statė. Reikia panašaus knygnešių užsidegimo griebtis ir mūsų laikais ne tik Lietuvoj, bet ir užsieniuose, kad neužmirtume, jg lietuviams esame mes gimę, lietuviams turime ir būt.

«M.L.» Redakcija ir Administracija

PREZ. GOULART REIKALAUJA: ARBA PLEBISCITAS, ARBA PREZIDENCIALIZMAS.

Senatoriui Auro nepavykus sudaryti vyriausybės, nesutikus priimti prezidento pasiūlytus kandidatus, iškiro teisėn, komencijos klausimas, kiek turi teisės prezidentas ministrų kabineto suorganizuoti. Sąryšyje su šiuo klausimu, respublikos prezidentas reikalauja arba tuoj praveisti tautos atsiklausimą, plebiscitą, kur balsuotojai turės pasisakyti arba už parlamentarizmą, arba už prezidentualizmą. Galimas daiktas, kad kartu su rinkimais 7 d. spalio bus praveistas ir plebiscitas.

GENERALINIS STREIKAS

Visoje Brazilijoje buvo nuamatytas 5 d. liepos. Šis streikas grynai politinis, kurio suorganizavime vyraujančią rolę lošia raudonasis elementas. Streiko tikslas ne atlygi-

nimo pakėlimas, bet vyriausybės, teingiau prezidento parėmimas, kad nebūtų sudaryta «reakcionieriška» vyriausybė.

Tačiau streikas įvyko tik kai kuriose vietose: Santos, Rio de Janeiro, Recife. São Paulo miestas visu šimtu procentų dirbo. Tačiau ne visi darbininkai eina su streikininkais. Demokratiniai darbininkų sindikatai yra prieš streikus, kurie nieko bendra neturi su darbo klasės reikalais.

— AMERIKOS prez. J. Kennedy kalbėdamas 4 d. liepos JAV tautinės šventės proga pareiškė, kad Amerika turi susivienyti su Europa, sudarant stiprią jėgą prieš laisvės ir demokratijos priešus.

— Kažkas užminavo sovietų «Gėdos Sieną» Berlyne ir išspogdino pusės mylios ilgyje. Vos sovietai spėjo užtaisyti, kitoje vietoje atsirado tunelis, kuriuo į Vakarus spėjo pabėgti dvi grupės žmonių.

Dar neisaiskintas milijonu žmonių likimas

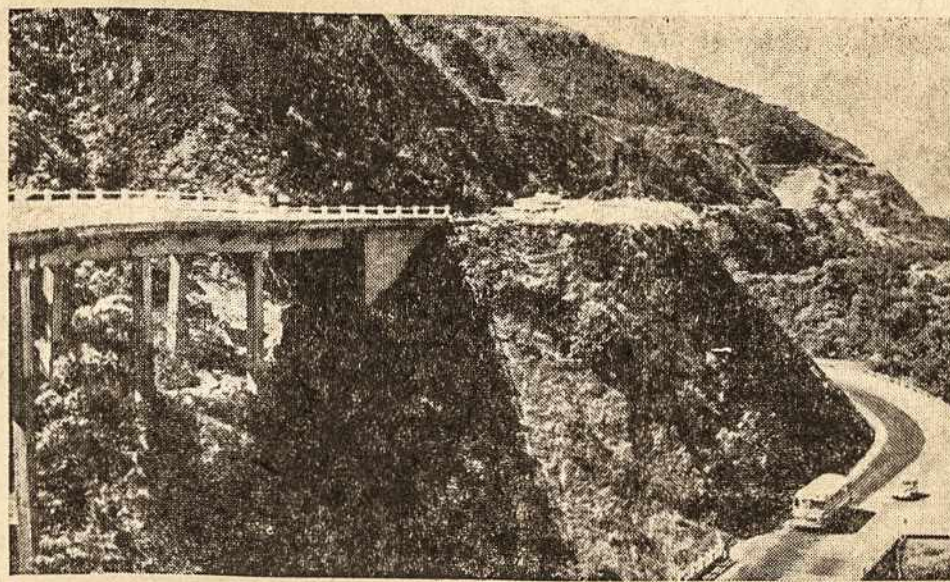
Ieškoma dingusių ir kilusių iš Lietuvos

Vokietija. — Miunchene tu ri savo būstinę ir Vokiečių Raudonojo Kryžiaus «Suchdienst» (Paieškojimų tarnyba). Įstaiga operuoja labai dideliais skaičiais: Dar vis nežinomas likimas 1 300 000 buvusių karių ir apie 2 350 000 civilių asmenų, ypač kilusių iš rytinių kraštų. 16 metų po karo pabaigos vis dar nežinoma, kur dingo tiek milijonų žmonių. — Vokiečių Raud. Kryžius jau kuris laikas leidžia paieškojimų sąrašus su nuotraukomis. Nemažai dingusiųjų atpažįstama, bet milijonų likimas visvien dar neišskaitas. Tarp paieškomųjų buvusių karių ir civilių asmenų yra tam tikras skaičius ir Lietuvos kilmės. Reikia pabrėžti, kad Vokiečių Raud. Kryžius yra tam tikrą skaičių lietuvių likimą išaiškinęs, šeimas suvedęs. Vokiečių Raud. Kryžius bendradarbiauja ir su lietuviškomis įstaigomis.

Pažymėt na, kad pastaraisiais metais Sovietų Sąjunga

gos Raud. Kryžius bendradarbiauja su Vok. Raud. Kryžium. Iki šiol Vokiečių Raud. Kryžius Maskvai buvo patiekęs 113 000 pasiteiravimų, į kuriuos iš Maskvos gauta 75 000 atsakymų. Pusė tų atsakymų buvo tokios rūšies, kad buvo galima išaiškinti paieškomųjų likimą.

Vokiečių Raud. Kryžius žymiai prisidėjo prie to, kad nuo 1955 metų iki dabar iš Sovietų Sąjungos valdomų kraštų buvo «repatrijuoti» į Vakarų 316 000 vokiečių piliečių, arba vokiečių tautybės žmonių (arba jų artimi giminės). Vokiečių Raud. Kryžiuje esą 516 000 prasymų norinčių iš Sovietų Sąjungos išvykti į Vakarų. Bet šie mūsų apjungimo motyvais esą pagrįsti tik 202.000 prašymų. Vok. Raud. Kryžius iki šiol išaiškino ir 161.000 vaikų našlaičių likimą, 18.400 vaikų likimas ar tų vaikų tėvų likimas vis dar neišaiškintas (E)

São Paulo — Santos, Via Anchieta Alto da Sera vaizdas

S. Nėris

Naktibala ir p laidūnas
Mėnuo sauluzės atsiskyrė
Ir klidžiojo po šaltus linus,
Ir klaidžiojo po ledo tyrus

Padangių vandenynais plaukė,
Ir žemę spyrys baltos kojos.
Aušrinė — laumė auksaplaukė
Pro debesėlį jam šypsojos.

Baltutį pirmą debesėlį
Aušrinė per padangę pūtė,
Ir mėnuo ėmė paskui sėlint,
Faminęs priesaiką saulutei.

klų mokytojai, 17 082 inžinieriai ir technikai, 16 742 mokytojai ir 960 vaistininkų. Kai 1961 m. atsirado «kinų siena» Berlyne, pasitraukusių skaičius žymiai sumažėjo. Tačiau per tris pirmuosius 1962 mėnesius pasitraukusių į Vakarų suregistruota 5 649. Rytų Vokietijoje veikiančioje valst. saugumo įstaigoje (slaptoji policija) iš viso dirba apie 14.000 karininkų, puskarininkų ir tarnautojų. Priskaičiuojama apie 150 000 visokio plauko šnipų. Ligi 1960 m. iš Vok. Berlyno ar Fed. Vokietijos komunistai į rytus pasigrobė apie 220 žmonių.

— Europos bendroji riaka, Sovietijos žemės ūkio krize, NATO... Ryšium su Chruščio-

vo viešai pareikštu nepasitenkinimu Europos ūkio bendruomenė, Stokholmo dienraštis «Dagens Nyheter» reiškia nuomonę, jog Vakarų Europos ūkio pažanga baugina ne tik Maskvą, bet ypatingai jos priklausomus Lenkijos ir Čekoslovakijos režimus, kurie nepajėgia išlaikyti konkurencijos ir tuo pačiu netenkina reikalingo užsieninės valiutos šaltinio. Žiniomis iš Varšuvos, Rytų Europos komunistiniai režimai jau prieš kurį laiką kreipėsi, kad Maskva jiems padėtų sušvelninti grėsmę, kylančią iš Europos bendrosios rinkos.

Švedų spauda skyrė daug dėmesio Sovietijos vidaus ūkio krizei, kurią rodo drastiškas kainų pakėlimas maisto pro-

TYRINĖS VILNIAUS POŽEMIUS?

Nors Vilniaus ekskursijų biuras yra rengęs ekskursijas, kurių dalyviai buvo supažindinami su Vilniaus Dominikonų bažnyčios ir kitais požemiais, tačiau dabar jų lankyti neleidžiama, nes jie esą nesutvarkyti. Dviejų aukštų rūsuose po bažnyčia palaidoti žmonės, tai 16-19 amž. epidemijų ir karų aukos. Šie Vilniaus požemiai buvo Vilniaus studentų tyrinėti 1935 m., o dabar savo laiške «Tiesai» (122 nr.) du skaitytojais — mokslo darbuotojai siūlo organizuoti istorikų, medicinikų, inžinierių ekspediciją moksliniais ištirti ne tik Dominikonų bažnyčios, bet ir kitus Vilniaus požemius. Ties tyrimai, esą, duotų naudos renkant medžiagą apie Vilniaus architektūrą, statybą, istoriją, religiją. Girdi, medžiaga būtų naudinga ir Vilniuje steigiamam ateizmo mu-

zejui (greičiausia, požemius tyrinėti bus leista tik šiuo pastaruoju sumetimu...)

— Birželio 17 d. Fed. Vokietijoje ir kitur prisiminus 1953 m. birželio 17 d. berlyniečių sukilimą, paskelbta duomenys apie vokiečius, pasirinkusius likti komunistinio režimo. Ulbrichto valdomoje Rytų Vokietijoje. Nuo 1945 m. iš viso iš Rytų Vokietijos į Fed. Vokietiją pasitraukė, persikėlė 3,7 milijonai vokiečių. Tai yra skaičius, kuris galėtų apgyvendinti 5.000 kaimų. Būdinga, kad iš «komunistinio rojaus» pasitraukė ne tik įvairių profesijų gyventojai, bet ir milijonai darbininkų, amatininkų.

Pabėgėlių skaičius pagal profesijas atrodo taip: nuo 1954 m. į Vakarų pasitraukė 3 371 gydytojas, 1 329 dantų gydytojai, 291 veterinarijas, 132 teisėjai prokurorai, 679 advokatai, 752 aukšt. moky-

se, parašė Lietuvos partizanų kovų antrosios sovietų okupacijos metu istorinę knygą Partizanai už geležinės uždangos, po dviejų metų grįžo į Lietuvą nebaigtosios kovos tęsti ir mirti krauju persunktos gimtosios žemės laukuose. Partizano mirtimi krito 1951 m. rudenį, sulaukęs tik 30 metų amžiaus. Savo mirtimi Juozas Lukša įrodė besąlygią ištikimybę Lietuvai, rezistencijai, kovų draugams ir partizano priesaikai.

Garbinga Lukšų šeima ir giminė išnaikinta. Iki 1949 m. kovoje dėl Lietuvos laisvės galvas paguldė 11 giminės narių, tarp jų 75 metų tėvas Lukša, broliai studentas Jurgis ir Stasys, o per 20 giminės narių buvo ištremti į Sibiro darbo vergų stovyklas.

jų tarpe brolis Antanas, mokytojas, ir ūkininkas Vincas.

Skiriantas — Daumantas — Skrajūnas — Miškinis. Šie skirtingi kovos vardai, kurių kiekvienas atskirai paminėtas kėlė siaubą priešui, o kovojančiai Lietuvai pasididžiavimą, priklausė narsiajam partizanų vadui Juozui Lukšai. Jo kovos žygiuose ir neįtame kelyje, lyg veidrodyje, atsispindi ištisas naujausiųjų Lietuvos kovų už laisvę tarpsnis.

Trejiems metams praėjus nuo Juozo Lukšos žuvimo buvęs NKVD pulkininkas G. S. Burlickis, pats dalyvavęs Lietuvos partizanų naikinime, vėliau pabėgęs į Vakarų, 1954 m. birželio 28 d. Amerikos Kongresinio Kersteno komiteto apklausinėjamas liudijo:

duktams «Dagens Nyheter» korespondentams iš Maskvos pastebėjo, jog dar kovo mėnesį kompartijos centro komitete plenumė Chruščiovas daug kalbėjo apie naują žemės ūkio valdymo pertvarkymą. Dabar tos kalbos staiga nutylusios Chruščiovui teko rinktis tarp žemės ūkio gyventojų nepasitenkinimo mažais atlyginimais ir miestiečių nepasitenkinimo kylančiomis maisto kainomis. Užsimota padėti žemės ūkiui to esniu miestiečių gyvenimo lygio smukdymu

Mėsos gaminių stoksai iš dalies pašalinti, o vietai planuojama išplėsti žūklę. Per pastarąjį dešimtmetį sovietų žvejai esą dvigubai pakėlę žuvų su gavimą. Per tą patį laikotarpį žvejybos laivynas trigubai išaugęs. Sovietų nuomone, žvejai neišnaudojo visų galimybių.

— Raud. armijos organas «Krasnaja Zvezda» išspausdino straipsnį kuriame Danijai metama kaltė, kad ji visiškai pasidavusi agresyviai NATO blokui, siekiančiam, laikraščio žodžiais, paversti Baltijos jūros karo židiniu. Ten pat tvirtinama, jog Danijos priklausymas Atlanto sąjungai nesuderinamas su Danijos ir jos kaimyninių kraštų interesais.

APLEIS I KOLŪKIAI

Lietuvoj leidžiamas «Tiesos» laikraštis įsidėjo A. Kažiulio faljetoną, kuriame pajukiami Garliavos ir Vėndžio galos kolūkiai Girdi, devyni Kauno rajono kolūkių pirmininkai gyvena Kaune. Kiekvieną rytą, žinoma, pavėluotai tie pirmininkai kolūkių mašinomis «skubina» į savo kolūkius. Dėl to kolūkiai labai nugalėti. Aleksoto iškrovimo aikštelėje ištisi metai genda 250 tonų kalkių purvo tręšti žemei. Jų niekas neatsiima. A. Kažiulis, kritikuodamas kolūkių pirmininkus, siūlo jiems įsitaisyti aukštą bokštą, geriausiai Aleksoto kalne, ir nuo to bokšto galės puikiai prižiūrėti jiems pavestus kolūkius.

Daugiausia rūpesčių pridėrė ir vi uotinaip pripažintas vadinamo lietuvių banditų ju dėjimo vadas buvo lietuvis, vardu Miškinis. Lietuvių tauta Miškinį laikė tautiniu didvyriu, ir jo autoritetas lietuviuose buvo nepalyginamas...

ANKSTYVOJI JAUNYSTĖ

Juozas Lukša, gausios Užnemunės ūkininko šeimos sūnus, gimė ir augo tuo metu, kai savanoriai jau buvo apgynti Lietuvos laisvę ir Lietuvą džiaugėsi atgautąja Nepriklausomybe Vidurinės mokyklos suole įsijungė į tuometinį slaptą moksleivių ateitininkų sąjūdį ir organizavo moksleivių ateitininkų kuopelę. Čia subrendo tvirtas jaunolio pasiryžimas nepavargstamai kovoti už didžiuosius idea-

Partizanų vadas Juozas Lukša - Daumantas

Miegoki tyliai tu, partizane, šalis gimtoji tavęs liūdės. Pačioj jaunystėj padėjęs galvą, Lietuvą laisvą visad regi.

Su Juozo Lukšos didvyriška mirtimi Lietuvos laisvės kovų laukuose prieš dešimtį metų lietuvių tauta neteko vieno žymiausių savo laisvės kovotojų ir vadų antrosios sovietų okupacijos metu. Juozas Lukša buvo neeilinis kovotojas ir neeilinis vadas. Nuo pirmosios į kovojančių partizanų eiles įsijungimo dienos atliko daugelį rizikingiausių žygių ir tai besąlyginės kovos dvasiai liko ištikimas ligi paskutinės gyvenimo minutės. Redagavo partizanų laikraščius, visoje Lietuvoje lankė partizanų židinius, organizavo visus partizanus apjun-

giančią bendrą vadovybę, dalyvavo kovojančios rezistencijos vadų suvažiavimuose. Partizanų vadovybės pravedimu, 1947 m. pradžioje su dviem kovų draugais atliko pavojingą kelionę į Lenkiją, kad per ten susirištu su laisvame pasaulyje gyvenančiais lietuviams. Nepaprastai rizikinga kelionė pasisekė į ten ir atgal 1947 m. žiemą Juozas Lukša gauna patį didžiausią ir pavojingiausią uždavimą — bet kokia kaina prasiveržti į laisvuosius Vakarų. Juozas Lukša nesuvyravo, pavedimą priėmė ir šimtaprocentiniai įvykdė. Gyvendamas Vakaruo-

Nesėkmė ir filmu srityje Lietuvoje

Ruošia filmus prieš religiją, «buržuazinius nacionalistus»

(Elt.) Balandžio mėn. VI niuje įvykusiame Kinematografijos darbuotojų sąjodos biuro trečiame plenumo opiaisiais lietuviško filmo (tikrovėje - Lietuvoje gamina mo - E) reikalais kalbėjo biuro pirm. kino operatorius J. Gričius ir pasisakė visa eilė režisierių, kino dramaturgų, Maskvos svečių. Visa šiuo metu siejama su kompartijos 22-ju suvažiavimu, tad ir Lietuvos filmininkai dejavo, kad viskas ne taip eina, kaip pr derėtų laukti...

Nors Lietuvoje ilgo metražo (juos vadina «meniniais») filmai statomi jau per 15 metų, tačiau 1961 m. derlius, su dviem filmais buvęs ne tik menka, bet ir skandalingas. Esą, liūdną šlovę turėjęs filmas «Kai susilieja upės» (scenarijus aut J. Šilovas, režisierius - J. Šreiberis, abu ne lietuviai.), «Rūsčiai» buvęs įvertintas i antrasis 1961 m. filmas «Kanonada» (šiuo atveju jį statė lietuviai: scen. - V. Rimkevičius, režisieriai-statytojai A. Žebriūnas ir R. Vabalas, o p operatorius - pats pranešėjas J. Gričius.) Komunistinėmis akimis jau lbiau pavyko kit., trumpesni filmai: «Suominis» (pagal M. Sluckį), «Svetimi» (scen. - A. Jonyno ir J. Požeros) - ši pastarąjį išgelbėjo ideologinė p sė - dviejų epochų konfliktas, akt. B. Babkauskio vaidyba

Jau visa eilė metų, kai Lietuvos filmininkai (lygiai panašiai ir Maskvoje, bent pirmame dešimtmetyje ro karo) dejuoja dėl menkų filminių scenarijų. Gamybą jie paleidžiami vis nepakankamai išbaigti, išmąstyti. Vis nusiskundžiama - scenarijai pilnai neatitinka nūdienos reikalavimų, nekelia «didžiųjų komunizmo problemų», o tai ir bus pats didysis trūkumas, kaip tvirtinama, tai problema nr. 1

J. Gričius iškėlė ir daugiau nerimą keliančių reiškinį - taigi, naujų filmų ar vad. apybraižų statytojai ar sumanytojai, pasirodo, beveik išimtinai pasirenka senosios kartos, senų pažiūrų atstovus, «religinės moralės» nešėjus. Kaip, girdi, galima kritikuoti senas pažiūras ar moralę, jei jos «iš esmės jau esančios paneigtos gyvenimo». Dar kiti trūkumai ir jie minimi jau metų metais - nesą bendradarbiavimo tarp režisierių ir scenaristų, neruošiami kadrai (personalas) filmui, kai kuriems, gabesniems režisieriams (V. Žalakevičius) jau tretieji metai neduodama pasireikšti, kiti vėl vyksta dirbti į Estiją (A. Mockus) ar net Tadžikiją (A. Ničius) nusiakundžiama ir aktorių stoka.

Šalia «meninių filmų» Lietuvoje statomos ir vad. apybraižos, ir 1961 m. jų pasirodė šešios Jose vai duojama, tai ko reikalauja partija, taigi - «nūdienis žmogus», «internacionalinis auklėjimas», bet... ir vėl blogai, nes tose filminėse apybraižose, esą, trūksta gilumo, meninio temos sprendimo, itaigumo. Užtat, girdi, gana vykęs antireliginis dokumentinis filmas «Kryžiaus šešėlyje» ir jau skelbiama, kad šiais metais stengiamasi pastatyti kitą antireliginį filmą apie «šventąsias vietas», na, ir - būtinai - apie «buržuazinių nacionalistų nusikaltimus» Tai šiuo metu pačios svarbiausios temos.

PAMINKLŲ NAIKINIMAS

«Dirvoje», Juozas Miklovis, kuris pernai pabėgo iš sovietinės ekskursijos, pasakoja, kaip sovietai Lietuvoje naikino kryžius ir paminklus. Esą 1950 metais Lietuvoje buvo paskelbta: «Reik apvalyti Lietuvą nuo kapitalistinių palikų». Na, ir valė. Pirmiausiai

lus, buvo sukrautas pirmasis pagrindinio patyrimas, kuris vėliau jį iškėlė į Lietuvos partizanų vadus.

Aštuonių klasių gimnaziją baigė kitame mieste tais pačiais metais, kai i mūsų kraštą įsibrovė sovietinis okupantas Tie, kurie buvo jautrūs nepriklausomojo gyvenimo ne tobulumams, pirmieji stoji ryžtingon kovon su pavergėjais ir Lietuvos naikintojais. Per pirmąjį bolševikmetį, tik baigus gimnaziją, buvo suimtas ir kalinamas. Iš kalėjimo išsilaisvino tik 1941 m. birželio mėn. lietuvių tautos sukilimo metu. Na, ių okupacijos metais, jau būdamas technikos fakulteto studentas, Juozas Lukša buvo tų studentų eilėse, kuriems priklausė svarbiausias vaidmuo visą kraštą apėmusio rezistencinės organizacijos tinklo su mezgime.

Juozo Lukšos gimnazijos laikų klasės draugas jį taip pristato:

Juozas Lukša buvo vidutinio ūgio, žvalus, gražios išvaizdos Visada linkemas, kalbus, draugiškas, geros nuotikos ir mėg pajuokauti. Moksėsi labai gerai, mėgo dainas. Dėl gerų būdo savybių klasės draugų mokytojų ir kitų moksleivių buvo mėgiamas i šiltai priimamas i draugų būrį. Moksleivius kalbino stoti i ateitininkus. Dėvėjo namuose austais drabužiais, kas rodė, jog tėvai buvo neturtin gi Juozo Lukšos brolis Jurgis, taip pat žuvęs partizano mirtimi, buvo stambesnis, mažiau kalbus, daugiau užsida ręs, nemėgo juokauti, bet vie nodai gerai mokėsi.

LAISVĖS KOVIJ GARBĖS ŽYGIUOS

Antrą kartą 1944 m. bolšev

vikams įsibrovus į Lietuvą, Juozas Lukša apsisprendė pasilikti krašte ir atspėjo savo tikrąjį pašaukimą. Nacių areštų, masinio pasitraukimo iš sovietinio teroro suardytas pagrindinis veikimas liko be viršūnės. Labai stigo vadų, kurie idėjiškai stiprintų ir organizuotai derintų gaivalingai išplitusį partizaninį sąjūdį ir pasyviąją rezistenciją. Nuo pirmųjų dienų studentas Juozas Lukša šioje srityje parodė neeilinį sugebėjimą.

Jeigu ne vieną i partizanų eiles nuvedė «bėda» ar jaunam amžiui įgimtas «nuotyki» ieškojimas, Juozas Lukša tarp jų atsidūrė tik tada, kai buvo išbandytos visos kitos priemonės. Šašoningam krikščioniui ginklas ir karas yra paskutinės priemonės, kurių jis griebiasi teisingam reikalui ginti. Nuosekliai, apgalvotai ir žumaniai Juozas išban-

dė ne vieną priemonę ligi pagaliau, enkavedistams lipant ant kulnų, jis galutinai pereina pas miško brolius laisvės tęsti. Bet kartą pasirinkęs kietą partizano kelią, jis čia pasižymėjo šauniomis rinktinio kovotojo ypatybėmis, savo žygdarbiais įamžino visą laisvės kovų sąjūdžio tarpinį ir tik mirtis išplėšė iš rankų tvirtai laikytą ginklą.

Nuo 1944 m. rudens, veikliai dalyvaudamas universiteto atkūrimo darbuose, kur jo brolis studentas Jurgis buvo išrinktas net i studentų komitetą, gelbėjo kas tik buvo galima gelbėti: rūpinosi draugų saugumu, gelbėjo patekusiems i NKVD nagus, mezgė nutrūkusius ryšius, iš arti stebėjo pastangas atstatyti bendrą kovojančio krašto organą, ant kurio krito vienas po kito skaudžių represijų smūgiai.

1945 m. pavasarį, pusiau

nebeliko vietos.

Pasakotojas nurodo, kad šiam barbariškam darbui Lietuvos komunistai ne tik nesi-priešino, bet net daugelis aktyviai talkininkavo. Tuo tarpu Latvijos komunistai neleido Laisvės paminklo nuverst, kuris ir šiandien dar tebestovi Rygos mieste.

AR JAUNIMAS SURUSINTAS?

Juozas Miklovis atsako: «Gailu tvirtinti, kad jaunimas Lietuvoje mažiau rusiškas, kaip čia amerikietiškas (o pas mus braziliškas) Pastebėjau, kad čia jaunimas turi vargo su lietuvių kalba. Lietuvoj, kai kalbama lietuviškai, nemaišoma rusiškų išsireiškimų, nes tai laikoma nemandagu ir ne kultūringa».

KAIP TIE RYTIEČIAI IR NESUGALVO A PABĖGTI?

Pasidarė didelis triukšmas, kai 14 ytu okietijos zsmenų nugirdė savo laivo kapitoną, uždarė jį ir tą jį paties kajutę, o patys griebėsi už irklų ir besiirdami kanalu pasiekė Vakarų berlyną. Čia pasidavė polie jai sovietai i teikė griežtą protestą, nes girdi «fašistiniai elementai» suorganizavę tokį incidentą, bet vakariečių komendantas tik pasijuokė iš tokio protesto, nes reikia tik gerėtis, kad taip nuostabiai moka žmonės iš tūkti iš sovietų «rojaus».

- Dr. Filbert dabar banko direktorius, karo metu Spulkininkas, kaltinamas karo metu nužudęs 11 000 žmonių, prispažino teisme, kad jo įsakymu tebuve nužudyti tik «keli tūkstančiai».

- Kenijos Trans-Nzoia srityje kai kurie žemdirbiai net 3 kartus sodino kukurūzus, ir žiurkės vis nuėda juos.

- Vėl buvo įvykdytas pasikėsinimas prezidentą Sukraną, jau penktas iš eilės (sužeisti buvo 5 greta jo buvusieji asmenys)

Ponte Pensil, kabantis tiltas turintis 100 mt. ilgio kuriuo pasiekama iš São Vicente - Praia Grande.

B. Brazdžionis

OREMUS

Nedaugelį pavasarių nuskynėme

Nedaug ir nemažai.

Ir žaižaruojančių gaisrų plazdėjime

Anos buities preliudijas giedojo angelai.

Nebuvo liudėsio.

Ir sutemų nokturnai geso be raudų,

Nes mūsų dienos buvo amžina malda,

Ir mūsų maldos ne iš tų maldų.

Ir žilas pranašas kalbėjo taip - oremus.

Ir fariziejai taip - oremus.

Ir rabbi taip - oremus.

Ir mes visi oremus, taip - oremus, taip - oremus.

Nedaugelį pavasarių nuskynėme.

Nedaug ir nemažai.

Nedaugelį senų dienų be skausmo minime,

Kaip milžinai.

Trys Vilniaus Kryžiai komunistams rėžė akis Tuoju buvo įsakyta juos išsprogdinti. Sovietų tankai užkabinę grandines, nuvertė Vilniaus katedros frontines statulas. Lietuviai ir leikai su skausmu pavilomis tą darbą sekė.

Sovietai norėjo visą Vilniaus miestą surusinti ir net vardą permainingi i Čeniakovskio, kadangi tas rusų geografo

las «išvadavo» Vilnių, bet vietinė valdžia nepritarė, tai pasitenkino vien Čeniakovskio paminklo pastatymu, o patį miestą «įamžino» Karaliaučiaus srityje.

Po visą kraštą tais metais darė «valymo» darbą. Dėl to pakelėse buvo nuplėjami kryžiai, išgriaunami įvairūs paminklai. Net vysk. Valančius biustui Varnių miestelyje

legaliai gyvendamas Kaune, darė pastangų kad būtų sudarytas partizanų štabas. Jautų pačių metų rudenį tolesnės sąlygos pasidarė neįmanomos. Kai 1945 m. pavasarį buvo sutverta Lietuvos išlaisvinimo Taryba Juozas Lukša įsitraukė i jos veiklą. Tarybą išsifravus ir daugumą jos narių suėmus, Lietuvos laisvės kovai vadovauti buvo suorganizuotas Vieniybės Komitetas. Juozas Lukša, dar vis pusiau legaliai gyvendamas ir Lietuvos laisvės kovai vadovauti organo bendrą darbą, su besiplečiančiu partizanų sąjūdžiu. Tačiau enkavedistai išaiškino ir Vieniybės Komitetą, kur už tiko ir jo pėdsakus. Kurį laiką slapta, 1946 Naujųjų Metų diena kartu su broliu Stasiu pereina pas miško brolius partizanus ligi mirties laisvės kovos tęsti.

(B. D.)

A. Indriulytė-Eivienė

Jurgis Baltrušaitis

Dovana Motinai

iš «L. L.»

Kas gyvenimu žaidžia — nieko nepasiekia,
Kas sau neįsako — visad tarnu lieka.

Goethe

(tąsa)

— Vaikeli, šiandien pirmasis mėnesio penktadienis. Užsukim pirmiausia į šv. Klaros bažnytelę, vėliau viską suspėsime, — pertraukia mama.

Šv. Klaros bažnytelė buvo jauki. Šalia jos — didelis vie nuolynas, aukštos mūro sienos... Monika dar niekad ten nebuvo. Mam pasakoja, kad ten vyksta stebuklai. Ten sušėdamas širdies skausmas ir prašymai. Ir motina ten nešanti sukaupusi savo širdyje skausmą ir džiaugsmą, kai jai atrodo, kad jos pačios aukų, rašymo ar padėkos neužtenka. Ji einanti ten, kad vienuolės savo maldomis padėtų. O ji tikinti maldos galia! Tai galėjusi išskirti pajusti toms baisiomis karo dienomis, kai vidury dienų sto vėjusi liepsnojančiose Dresdeno gatvėse, pilna baimės ir siaubo, vien tik maldoje skęsdama. Žmonės, kaip degančios žvakės, patys krisdavę mirti leduoton Elbės arba čia pat sukubdavę liepsnų jūroje. Tada net gatvių alyvas degęs. Viskas sprogo, griuvo, liepsnojo. Keliomis akimomis žūrę tūkstančiai žmonių. O ji išlikusi, tartum tik ma dos sparnai ją būtų iškėlę virš to baisaus chaoso kokio net žmogaus vaizduotė negali sukurti..

Koplytelė tokia maža ir švieša, ta tum toji pavasario diena. Ryto spinduliai, perkirtę

langų vitražus, ilsisi angelų sparnuose ir šventųjų rūbų klostėse. Virš altoriaus ištiestos Kristaus rankos, lyg kviečia visus — su našta ir be naštos — suklupti, pasitikėti, atskleisti savo širdies gelmes. Nors vienuolių nematyti, bet sklinda jų tylūs ir švelnūs maldos garsai. Jų namai ir visas gyvenimas, paslėptas už storų mūro sienų, pašvęstas maldai už save, už kitus, už visą pasaulį.

Motina meldžiasi. Atrodo, kad joje nieko daugiau nebeliko, tik ramybė ir susikaupimas. Ir Monikos lūpose bei širdyje gimsta malda. Ji neskaityto iš knygelės, nekalba rožančiaus — savi žodžiai ateina, savą kalba kuriasi, tikra, nuoširdi, prašanti. Ji pajunta, kaip gera melstis, išsakyti savo širdies jausmus, prašyti dangiškos malonės jaunystės klystkeliuose.

Sruvena laikas tyliai, tyliai. Aplinkui jau ramu, visi išėjo. Užgėso žvakės, nusisuko saulės spinduliai, nuaidėjo išeinančių žingsniai. Monikos širdyje užsidegė naujos liepsnelės, vašku sutirpo visi abejojimai. Jos žvilgsnis vis dar remiasi į ištiestas Rankas, kurios laimina pakylančius, atleidžia prašantiems, atidaro duris besibeldžiantiems.

— Kristau, parodyk, kuriuo keliu žengti, — vieninteliai prašymo žodžiai kartoja si jos lūpose.

J. Aistis

Knygos — Mielosios Draugės

(pabaiga)

Iš vienos pusės pagarba globėjams, iš antrosios — globėjų familiariškumas poetams ir vienas ir antras gal šiandien mums keistai skamba, bet tasai amžius nebūtų buvęs toks, jei kūrėjo ir globėjo santykiai būtų buvę kitoki.

Dažnai mes nugirstame prie šingų balsų: menininką reikia palikti jo paties likimui. Bet dideli menininkai visai ką kita byloja. Andre Gide yra pasakęs, kad puikaus dalyko negalima sukurti be laisvalaikio. Mes nenorime tos prabangos. Asmeniškai net nežinau, kaip laisvalaikis at-

rodo, aš jo niekad nesu matęs. Pradėjus mano paties šeimai ir baigiant bendruomene, visiems atrodė, kad namų apyvokos reikalėliai ar laikraštinė bei kitokia terlionė visada buvo svarbesnė, negu mano tas dvidešimt penkerių metų pašaukimo darbas.

Tai dėl to man visada svetima knyga buvo artimesnė už savąją: ji buvo paguoda ir džiaugsmas. Ją prisimindamas, kartoju Mykolo Angelo Buonarroti sonetą:

Pur mi consola assai l'esser concesso

Far giorno chiar mia oscura notte ..

Išėina Sodely Marijos statulėlė — Liurdo kopija. Jos ten sustoja Rūpestingų rankų sutvarkyti krūmeliai kvėpuoja pavasario gyvybe, o nesustojanti vandens srovėlė grakščiai vingiuoja per akmenėlius ir griovelius. Melsvu apsiaustu Marija spindinčių žvaigždžių apsupta, lyg žiūri, kaip dygsta jauni želmėnėliai, sukasi dienų ratas, ir mąsto apie savo Sū aus didžiąją Auką už žmones ir pasaulį.

Paskui jos lėtai pasuka į vienuolyno prieangį. Šaltas marmuras jas pasitinka, stovi nebylės kolonos, bet už jų — didelė gyvybė ir nemarios sielos, jungiančios žemę su dangum. Patraukia varpelio virvę. Atadi jo dūžiai. Atsiveria durys. Niekas nieko neklausia, nesako. Čia ateinama be įsakymų, be prievarotos, vedant širdies skausmui ir ieškant kelio. Motina ima voką, deda į ją auką ir balton kortelėn rašo intencijas:

DAINA

Eik takais, kur amžių grįsta,
Ne, kaip šapas, veikai vysta
Mums seikėtos valandėlės —
Mes likimo trapios lėlės..

Vakar mus šilkais jis globė,
Dosi vilko brangią drobę,
Šiandis jis purvyne murdo
Ir nešykšti karčio, skurdo..

Ten, kur buvo vilnas rėtis,
Nebelieka kuo gėrėtis —
Mirksnio troškis grįžta spėriai,
Vos jo taurę tu išgėrei..

Lauktos aušros tingiai švina,
Rūpink sutemos žibntą.
Rink kelionei, kas negūra,
Iš pakrantės irk į jūrą..

Mirksnio vystamą vaiką
Žemės tuščios gaudis tyka —
Mirksnis sėja, amžiai vėto, —
Gerbk vidurnaktį žvaigždėtą!

LIETUVIŠKĄ SAUNŲ

VAKARA

RUOŠIA L. K. Moterų Draugija Liepos mėn 8 d.
Vila Zelinos Gimnazijos salėje

15 val bus suvaidinta Kesiūno trijų veiksmų drama

«VERGIJOS GRIUVESIUOSE»

po to pasilinksminimas grojant garsiajam
«Los Guarachos» orkestrui.

Iš anksto įsigykite pakvietimus ir užsisakykite staliukus.

Parengimo pelnas skiriamas Jaunimo Namų statybai.

*****

— Pakvietimų į L. K. Moterų Draugijos rengiamą vakarą galima gauti pas Draugijos pirmininkę Seliokiene ir kitas Draugijos nares, pas Dėdę Juozą Klebonijoje, Vito bare, Onos Paukštienės ir Prano Šukio krautuvėse, pas Juozą Baužį. Tautų Parke pas p. Stočkus ir Girčius, Agua Rasa pas Kvarciejus.

Staliukus galima užsisakyti pas Seliokiene, Klebonijoje ir pas Juozą Baužį.

už šeimos sveikatą, už močiutę Sibire, už brolių, kritusių žaliuojant girioj, ir už visus, tenai aušros belaukiančius. Jau tie sia ranką prie langelio, kuriame matyti tik juodo vienuoliško rūbo dalis ir kukavinis rožančius.

— Mama, palauk, — stauga sako Monika, — leisk man pridėti dar vieną savo prašymą.

(B. D.)

— ŠI SEKMADIENI VISI SENI IR JAUNI DALYVAUJA L. K. MOTERŲ DRAUGIJOS VAKARE.

— Praėjusį sekmadienį į jaunučių grupės tautinių šokių repeticiją buvo susirinkę keturiolika porų šokėjų. Jei jaunieji šokėjai bus ištvermingi, tai auga gražus atžalynas, žadaš džiugia tautinių šokių ateitį. Vyresniųjų grupė turi dvylika porų, dar trūksta vieno vyro, kurs ryžtūsi pastoviai lankyti repeticijas. Kas norėtų kviečiamas įsijungti.

— Liepos mėnesio pabaigoje ir rugpiūčio pradžioje Montevideo Pax Romana kongresas Pax Romana yra federacija apjungianti visas pasaulio katalikų studentų ir akademikų sąjungas. Jai priklauso ir ateitininkų (sendraugių ir studentų) sąjungos. Sen draugių sąjunga, kurios centrinė valdyba yra Čikagoje atstovu kongrese paskyrė prel. P. Ragaižinską. Į kongresą taip pat vyks kun. dr. Milius. Galimas daiktas, kad atsiras ir vyks ančių studentų.

— P. A. ŽIBAS grimuos artistus moterų vakaro pastatymui «Vergijos Griuvėsiuose». P. Pranas Dovydaitis po sėkmingai pavykusios operacijos sugrįžo namo ir sekantį sekmadienį pasirodys Girdulio rolėje.

— Į moterų draugijos vakarą jau yra išplatinta daug pakvietimų, dar neturintieji prašomi pasiskubinti įsigyti.

— Sekmadienį po 9 val. Šv. Mišių bus paskutinė ateitininkų choro repeticija dėl radijos programos. Visi choristai prašomi atvykti.

— V. Zelinos parapijoje mokytinių atostogų metu Pirmajai Komunijai ruošiasi beveik trys šimtai vaikų. Tarp jų nėra nė vieno lietuvio. Pirmoji Komunija bus rugpiūčio 15 d. Dievo Motinos dangun žengimo šventėje.

— NEUŽMIRŠKITE SAVO LIETUVIŠKOS PAREIGOS, PAREMKITE JAUNIMO NAMŲ STATYBĄ.

*****

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstiaukus, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R. Ibitirama ir Av. Zelina).

Lietuvi
Klauskite ir remk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį, 14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siūsti šiuo adresu. Mons. P. Ražinskis, caixa Postal 4118. São Paulo.

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS

Advogadė

ESCRITÓRIO
Praça da Sé, 323 - 10 c/101/102
Fone 33-9951

RESIDENCIA
Rua Coelho Neto, 281
Fone: 63-3697, V. Prudente

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Comercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de acidentes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 - FONE: 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybę, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO PAVILONIO

INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLASTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P de Andrade, 884-902, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel 63-4130 São Paulo.

Cia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915
Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros įrengimui namu reikmens ir zaislai, įvairiausios dovanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų audarimus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204

Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA.

Madeiras em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52-0228
Enderêço Telegrafico: « C A B I U N A »
Rio de Janeiro

Serraria « I T A » — Serra dos Aimorés — Municipio de Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA**“SOFIJA”**

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro —

MŪSŲ LIETUVA GALIMA UŽSISAKYTI

Ir pr. enumeratą apsimokėti pas šiuos asmenis:

Stasio Saldžio krautuvėje,
Rua Clemente Alvares, 137,
Lapa.

Kun. J. Šeškevičius V. Zell nos klebonijoje,

B. Šukevičius (spaustuvėje)
Av. Zelina, 515.

J. Baužys Rua Manaias, 21,
P.P. Remenčius, Praça Carlos Gomes, 180 (prie Av. Liberdade).

J. Karpavičius, Av. S. João 233 (prieš centralinį paštą),

Juozas Matelionis, Rua Iatá, 26, Casa Verde,

Tėvą J. Bružiką S.J. prie S. Gonçalo bažnyčios, Pr. João Mendes.

K. Meškauską, Lapa, Rua Williams Speers; 700, arba Mašinraščio kursuose,

Andr. Pupienį, Rl Oratorio: 1224, Mooca,

B. Tubelį ir Kučinską, Mocho Velho

Stočkų Paquedas Nações.

«Mūsų Lietuvos» atstovė Rio de Janeiro yra p. Uršulė Gaulienė Rua General Pedra 351

SIUVÉJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inzagapi, 47 - V. Zelina
(prasidea iš Av. Zelina. 595)

VIENINTELAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMĖS CARRIERI LTDA.

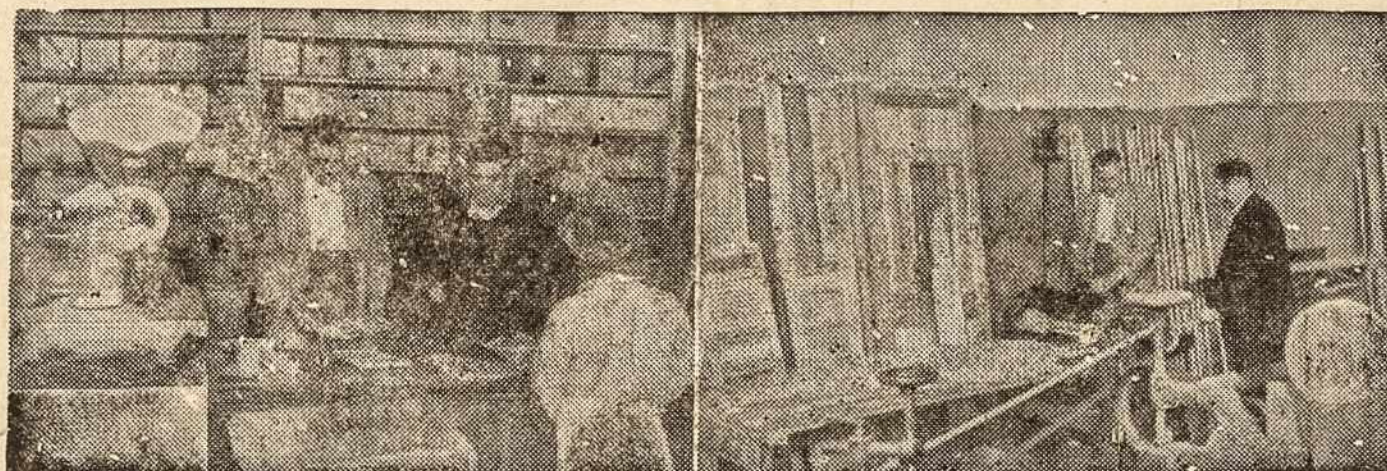
Indoya vanduo yra labai žinomas gėrimas kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefonas: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

AV. ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 4118 — SÃO PAULO

BRANGUS TAUTIETI, ATSI-MINK, KAD SAVAITRAŠTIS «MŪSŲ LIETUVA» YRA VIE-NINTELIS LIETUVIŠKAS LAI KRAŠTIS BRAZILIJOJE. TAIP PAT ŽINOK, KAD JIS YRA TAVO IŠTIKIMAS DRAUGAS, PATARĖJAS IR GYNĖJAS. TO DĖL KIEKVIENTAS SAĖMONIN GAS LIETUVIS SKAITO, PLA TINA IR PRENUMERUOJA «MŪSŲ LIETUVĄ».

Garbės prenumeratorius su mokėjęs 2 000 cr.:
ALKSANDRAS BUMBLYS,
Prenumeratoriai rėmėjai su mokėję po 1.000 cr.:
Mikalina Satnionis, Antanas Juodzevičius, Kazys Ambrozevičius, Tereza Šešelgis, Aloksandras Siuveizdas.

— Liet. Kat. Bendruomenės Choro kelionės į Rio de Janeiro aprašymas tilps sekančiame «M.L.» numeryje.

— Laiškai: B. Rindeikai, El. Mackevičiūnei, L. Adomavičiūtei, E. Skurkevičiui, A. Krutulienai, M. Krutuliu, M. Višniauskaitei, J. Masiuliui, A. Lazauskui, V. Rinkevičiui, I. Skurkevičiūtei, F. Slavičkaitei, Pr. Šukiui, M. Jonavičiūtei, P. Radzevičiui, A. Joteikaitei, Al. Grabauskui.

NEUŽ ENKA BALSUOTI, SVARBU GERAI BALSUOTI.

Sekančiame «M.L.» n. bus rašoma apie lietuvių dalyvavimą, turinčių teisę balsuoti, politikoje. Nekiekvienas kan-

*****
PARDUODAMA KRAUTŲ Ė
(Secos e molhados)

V. Anastazijoje prieš bažnyčią, kampiniame name, sąlygos geros. Teirautis vietoje, rua Martinho Campos, 459.

didatas, kuris skelbiasi laikrašty ir gražiai pakalba yra vertas balso. Tačiau yra visa eilė kandidatų, kurie savo darbais įrodė, kad jie yra verti lietuvių paramos. Šiomis dienomis vietinė, S. Paulo, spaudoje teko matyti vieno kandidato propagandą, kuris visuomet buvo ir yra aiškaus komunistinio nusistatymo, tarp kitų jo privalumų, kad jis esąs prieš komunizma nusistatęs. Tai gudrus melas balsams medžioti. Todėl balsuotojui kandidata rinktis reikia labai atsargiai, kad neatidavęs balso tam, kuris jo nevertas.

— «M.L.» Leidėjų Komisijos pirm. misijon. T. Jonas Bružikas S.J. gyvena už katedros prie São Gonçalo bažnytelės, praça João Mendes. Ji galima rasti namie daugiausiai iš ryto skambinti telefonu 36-2628. Išėjimas iš R. Dr. Rodrigo Silva, 45

URUGVAJUS

— JAUNIMO PASTOGĖI Liet. rapijoje reikalinga knygų, laikraščių, žurnalų, ciskų radio, gramafonų ir kitų aparatų

Reikalinga užuolaidų, paveikslų, fotelių, kėdžių, sofų, stalų, staldiesių ir kitų patogumų bei papuošalų.

Jaunimas — mūsų kolonijos ateitis. Lietuvi, r. mk jaunimo darbą ir susipažink su jo problemomis. Aplankyk Jaunimo Pastogę!

— KAIP PRAĖJO BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS. Birželio 17 prasidėjo šv. Mišiomis už žuvusius už Lietuvos laisvę ir gerovę Salėje (Parapijos) iškilmingą aktą pradėjo U. L. Kat. Choras sugie-

dodamas Urugvajaus ir Lietuvos himnus ir dar tris patriotines dainas.

Liet. Pasiuntinybės Charge's d'affaires — p. Anat Grišonas pasakė įžanginę kalbą. Karštai ir audringai kalbėjo didelis mūsų prietelis J. Martinez Bersetsete. «Lituania en el Uruguay» vardu — jos vedėjas Juozas Vaštakas ir atstovaudamas ULKD populiarusis Julius Jazauskas. Lietuvių Parapijos vardu — klebonas J. Giedrys S.J.

Choro artistai labai gražiai ir įtikinančiai suvaidino tai dienai pritaikytą Veličkos dramą «Lėk, Mano Sakalėli». Visa publika susijaudinusi, veik be išimties, verkė ir smarkiai plojo. Didelė dramų pasisekimo nuopelną dalis pri lauso, be abejo, režiisoriumi p. J. Čeponiui ir garsų ir šviesos efektų technikui p. Edmundui Andriuškevičiui, jau neskaitant pačių artistų, kurie tiesiog pergyveno patį veiklą.

Pažymėtina, kad ankstyvesniuose minėjimuose niekuomet nebuvo tiek gausios publikos kaip šiomet.

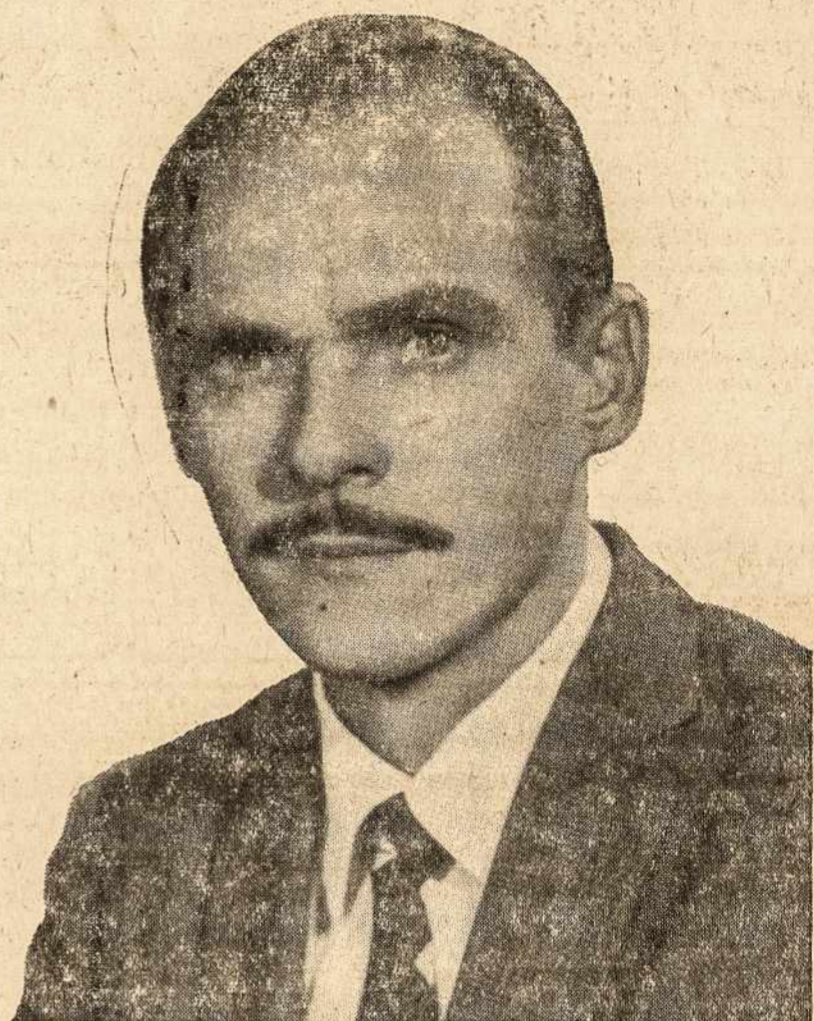
DĖL KO KRUSČIOVAS NE ANKO LIETUVOS?

Paprasčiausias dalykas dėl to, kad bijo. Žinomas prancūzų laikraštis «Le Figaro» neseniai aprašė vienos vokiečių tės vargus, kuri sugrįžo pas savo tėvus iš višniaus krašto ir sakanti, kad Kruščiovas jaučia, kas gali atsitikti su juo, jei atsilankytų į Lietuvą.

Lietuvos liaudis baisiai įpykusi už du dalykus: už kolchozus ir už dešimtį tūkstančių partizanų išžudymą Lietuvos miškuose, nes tai buvo geriausi tautos sūnūs. Jiems i-naikinti turėję rusai su-traukti dideles kariuomenės dalis. Gi kolchozai vedą Lietuvą į skurdą ir badą. Ta vokiečių taitė pasakojanti, kad kai atsilankė iš Maskvos Suslovas, studentai prisitaikę kaune padegė jo mašiną.

Kruščiovas praėjusių metų gale tik mėginęs pravažiuoti pro Lietuvą ir jau Gudijoje vieno kolchozininko buvo bandomas nušauti. Žuvo tik Kruščiovo sargybinis. O į pačią Lietuvą Kruščiovas nebandęs nė kojos įkelti.

Para Deputado Estadual

ADAMO KOZAKEVIC
Candidato na Chapa P. T. N.

SUNKU SUBEDIEVINTI LIETUVĄ

Švedijoje estų leidžiamas laikraštis «Eesti Paevaleht» praneša, kad A. Sniečkaus Lietuvoje pareiškimai tiesiog desperatiškai dėl liaudies užsipyrimo religijos dalykuose. Tas pats laikraštis dėl to ir rašo, kad Latvijoje ir Estijoje dar nėra ateistinių namų, o Lietuvoje jie steigiami, nes lietuviai nepasiduoda paprasčiausiems būdams subedievinti: reikia įvesti paskaitas ir kursus, kad išnaikintų buržuazinės ideologijos likučius. A. Sniečkus sakąs, kad net tikri komunistai lanką bažnyčias, norį įtikti savo uošvėms.

— K. Petrausko m. kinys, tenoras Valentinas Adamkevičius, prieš 12 m. savo kūrybinį darbą pradėjęs Leningrade, birželio mėn. Mažajame operos teatre Leningrado pasirodė pagr. vaidmeny «Otello» operoje. V. Adamkevičius esąs užkariavęs Leningrado klausytojų simpatijas — teigia «Literatūra ir Menas».

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KALENDORIUS

- Pirmą mėnesio sekmadienį: Parque das Nações 10 val. Casa Verde, 17,15 val.
- Antrą: Bom Retire, 10 val. Utinga 18,00 val.,
- Trečią: Agua Rasa 8 val.
- Moinho Velho 11 val.
- Lapa 16 val.,
- Ketvirtą: Vila Guilhermine 17 val.
- Paskutinį: Vila Anastacio 08'8 val.,

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama PIRMADIENIAIS nuo 20.15 val. iki 20.45 val.,

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS (Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val. Sekmadieniais 10,30 iki 11 val. 19, 25; 31 ir 196 metų bangomis.

MADRIDO RADIJAS

Kasdien 21,30 iki 21,45 val. 25 ir 42 metų bangomis. Programa pakartojama sekančią: rytą 8,30 val. tomis pačiomis bangomis.

*****
— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-597

PAJIEŠKOMAS

Narščiaus Kazio kilusio iš Pa-pilės, jieško Klaudija Kasevičienė, Kaunas, Raudonosios Armijos prospektas 42. b. 1.

PARDUODAMA KEPYKLA

Dėl išvažiavimo parduodama lietuviškos juodos duonos kėpykla.
VILA ZELINA, Rua Tabaiaras nr. 326.

Lietuviškas žodis, daina ir muzika aidi tropikų padangėje iš

RADIO CLUBE SANTO ANDRÉ

ilgomis, 1495 kilociklų bangomis, kiekvieną sekmadienį devintą 21) val. vakaro. Per radijo galima pasveikinti gimtadienio, vardadienio, vestuvių ir kitomis progomis. Radijui laiškus siųsti šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo. Fone: 63-5975.

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavicius

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 - 9 o Andor Res.: R. Fernando Falcão, 35 Fones: 37-0395 - 35-5650 - 33-6011 São Paulo

PRANEŠIMAS

Lankydamiesi Romoje, Italijoje, apsistokite naujai įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose:

«VILLA LITUANIA»

Piazza Asti 25 (Via Casalmonferrato 33. Tel. 78.90.33 78.00.14) ROMA — ITALIA.

Rasite jaukią aplinką, sveiką maistą ir neperdėtą kainą. Pageidaujama, kad dėl apsistojimo laiko būtų susitarta iš anksto

KOLEGIJOS VADOVYBĖ.

Para Deputado Federal SANTA PAULA NETO

Presidente da Associação dos Profissionais de Imprensa de São Paulo - APISP